



ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	1-й освітньо-професійний
Кафедра	Архітектури	Рік навчання	4-й
Галузь знань	19 "Архітектура та будівництво"	Вид дисципліни	Вибіркова, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	191 "Архітектура та містобудування"	Семестри	8

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ІСТОРИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

Семестр 8 (весняний. 27 січня – 5 квітня 2024-2025 н. р.)

Викладач	Ільченко Сергій Анатолійович, PhD (Доктор філософії з архітектури та містобудування), ст. викл. кафедри архітектури ХДАДМ
E-mail	ilchenko.sergiy@ksada.org
Classroom	https://classroom.google.com/u/2/c/NzQ3MTMxODkyNzg2
Заняття	За розкладом (у весняному семестрі 2023-2024 навч. року – дистанційно)
Консультації	За домовленістю
Адреса	61002, Харків, вул. Мистецтв, 8, корпус 2, поверх 3, ауд. 303
Телефон	057 706-02-46 (кафедра «Архітектури»)

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Ревіталізація історичного середовища» є нормативні дисципліни з циклу професійної підготовки «Історія архітектури та містобудування» і «Актуальні тенденції організації архітектурно-ландшафтного середовища» які мають сформувати розуміння взаємозв'язків міського планування і архітектури з питаннями відновлення та реконструкції історичного середовища.

Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу базової дисципліни та консультації у практичній роботі за дисципліною.

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза аудиторними (дистанційними) заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи та Telegram-чат (тільки у робочі дні до 18:00).

Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни - АЛП, (*архітектурно-ландшафтне проектування*);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Підсумкові роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані:

- На ел. скриньку викладача – ilchenko.sergiy@ksada.org
- До Classroom – <https://classroom.google.com/u/2/c/NzQ3MTMxODkyNzg2>

Для опрацювання додаткових тем можливі консультації (тільки у робочі дні до 18:00).

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Складаються з двох блоків:

1. Презентації лекцій з активними посиланнями (завантажені до Classroom).
2. Кейси конкретних прикладів які підлягають розгляду та обговоренню - викладається під час групових консультацій (дистанційних) та в Telegram-чаті групи. Для забезпечення актуальності наведеної інформації вона щорічно оновлюється. Окремі посилання на інформацію, відповідно до теми заняття, видаються викладачем під час аудиторних занять з фіксацією на Telegram-чаті групи.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук/планшет).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу «Ревіталізація історичного середовища» – знайомство з формами і практиками відновлення та реставрації міського середовища яке є історично сформованим. В процесі навчання студенти також знайомляться з: базовими визначеннями; тактиками виявлення, використання та збереження автентичних фрагментів.

Завдання курсу полягає в отриманні здобувачами розуміння характеру і способів втручання в історичні будівлі та середовище;

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні засади і принципи державної нормативної бази зі збереження пам'яток архітектури;
- базову термінологію;
- історію розвитку напрямку та базові етапи зміни цінностей;
- методи виявлення та включення в загальний архітектурний задум автентичних фрагментів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- аналізувати міське оточення виділяючи автентичні частини будівель;
- фіксувати доведені етапи добудови та перебудови;
- використовувати історичні джерела для формування доведених суджень;
- застосовувати практики включення автентичних фрагментів в при реконструкції будівель або ревіталізації середовища.

КОМПЕТЕНТНОСТІ БАКАЛАВРА, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА:

- **ЗК01.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- **ЗК02.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **ЗК03.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- **ЗК05.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- **ЗК07.** Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- **ЗК10.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **СК01.** Усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів архітектури та містобудування;
- **СК02.** Здатність застосовувати теорії, методи і принципи фізико-математичних, природничих наук, комп'ютерних, технологій для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.
- **СК03.** Усвідомлення особливостей розвитку історичних і сучасних стилів в архітектурі, містобудуванні, мистецтві та дизайні України та зарубіжних країн;
- **СК04.** Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд;
- **СК05.** Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженернотехнічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування;
- **СК06.** Здатність до виконання технічних і художніх зображень для використання в архітектурно-містобудівному, архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні;

- **СК07.** Усвідомлення основних законів і принципів архітектурно-містобудівної композиції, формування художнього образу і стилю в процесі проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів;
- **СК08.** Усвідомлення теоретико-методологічних основ архітектурного проектування будівель і споруд, містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів;
- **СК10.** Здатність до участі в підготовці архітектурнопланувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів.
- **СК11.** Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів;
- **СК12.** Усвідомлення особливостей використання різних типів конструктивних та інженерних систем і мереж, їх розрахунків в архітектурно-містобудівному проектуванні.
- **СК13.** Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і енергозберігаючих, техніко-економічних вимог і розрахунків;
- **СК14.** Усвідомлення особливостей застосування сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, а також технологій при створенні об'єктів містобудування, архітектури та будівництва;
- **СК15.** Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки научних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів;
- **СК16.** Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування;
- **СК17.** Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.
- **СК18.** Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач;
- **СК19.** Здатність застосовувати теоретичні основи дизайну архітектурного середовища для розв'язання складних спеціалізованих задач;
- **СК20.** Здатність застосовувати теоретичні основи ландшафтної архітектури для розв'язання складних спеціалізованих задач.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Ревіталізація історичного середовища» – одна із вибірових дисциплін професійної та практичної підготовки, яка забезпечує фахову підготовку архітектора. У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться з формами та підходами в питаннях відновлення або реставрації міського середовища. Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, вона вивчається студентами протягом 1 семестра (3 кредита ECTS)

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Соціальні аспекти проектування» у шостому семестрі складається з 2 модулів та 10 тем які містять 90 навчальних годин, у тому числі 20 – лекції, 20 – практичні заняття, 50 – самостійні заняття (відповідно – 3 кредита ECTS).

Тема	Години (лекції, практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
6-й семестр				
МОДУЛЬ 1.				
Базові визначення та генеза підходів до трансформації історичного середовища.				
Вступ. Тема 1. Введення в тему базові визначення	4	Усвідомлення відмінностей конкретних підходів до відновлення середовища або будівель.	Групова дискусія за темою	
Тема 2. Автентика	4	Розуміння генези та суті визначення.	Групова дискусія за	

			темою	
Тема 3. Матерія (проектні практики)	4	Розуміння значення вихідної матерії як уосіблення автентичного.	Групова дискусія за темою	
Тема 4. Ревіталізація буденного	4	Розуміння характеру типологій до яких застосовується ревіталізація.	Групова дискусія за темою	
Тема 5. Взаємодія з автентичним (обставини).	4	Усвідомлення широкого спектру способів взаємодії з автентичним.	Групова дискусія за темою. Клазура.	50
Тема 6. Реставрація (трансформація підходів)	4	Розуміння змін в теорії реставрації як живого процесу.	Групова дискусія за темою	
Разом за модулем:	24			50 балів
МОДУЛЬ 2.				
Практики виявлення та використання автентичного				
Тема 7. Обставини (контекст прийняття рішень)	4	Розуміння ролі контексту в кожному конкретному випадку відновлення/реставрації.	Групова дискусія за темою	
Тема 8. Реконструкція (тактики)	4	Розуміння множинності тактик виявлення автентичного.	Групова дискусія за темою	
Тема 9. Міра автентичного	4	Усвідомлення ділеми вибору в практиках роботи з історичними будівлями.	Групова дискусія за темою	
Тема 10. Відсутній елемент	4	Усвідомлення неподільного зв'язку між формою та процесами як мети ревіталізації.	Групова дискусія за темою	
		ЗАЛК: 10-12.04.2025		50
Разом за модулем:	16			50 балів
Разом за семестр:	40			100 балів

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метод повідомлення нових знань — метод проблемного викладу (Problem-based learning), коли до розгляду пропонуються не окремі факти, а проблемні кейсі цілком і час на занятті присвячується обговоренню проблемних питань, розв'язуванню розвивальних вправ і активним дискусіям). *В цьому семестрі відбуватиметься у дистанційному форматі.*

Основна форма вивчення курсу — групова робота при обговореннях і персональна робота при виконанні конкретних завдань, згідно навчальному плану.

Мета запропонованих завдань — вправи побудовані за принципом від спільного (аналізу, обговорення запропонованих прикладів), до персонального внеску (виконання конкретних завдань). Тож головним принципом спільної роботи виступає тренування проведення фахових дискусій; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність приймати обгрунтовані рішення; усвідомлення соціально-економічних і культурних аспектів

архітектури та містобудування.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі клаузур, письмових робіт (есеїв). Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку у визначені розкладом терміни.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Графічні роботи (приклади) з методичного фонду кафедри;
- Рекомендована викладачем нормативна література і посібники;
- Інтернет - ресурси за темою графічних завдань.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. На проведення занять з дисципліни розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування чи користування мобільним телефоном.

Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії із студентами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відраджень, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Під час аудиторних (дистанційних) занять студент повинен обов'язково вимкнути звук викликів мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій авторській позиції та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску занять, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування виконанням поточних завдань, а також відповідями на ключові питання з боку викладача.

ПОЛІТИКА ЩОДО ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як ситуація, що негативно впливає на рейтинг здобувача і оцінку його роботи. У разі прояву плагіату – копіювання в статті/рефераті чужих матеріалів без посилання на справжнього автора чи оригінал виробу (твору), студент не тільки не отримує балів, але й стає суб'єктом обговорення та покарання згідно положенню «Про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв»

<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf> . Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrainy/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html> ; <https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Кількість годин	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1.						
Базові визначення та генеза підходів до трансформації історичного середовища.						
28.01 29.01	Тема 1. Введення в тему базові визначення	Вступна лекція, практичні (загальна дискусія)	Базові визначення та сфера застосування. Автентичне як головний фільтр в оптиці практик або досліджень.	4		
04.02 05.02	Тема 2. Автентика	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Автентичне як головний фільтр в оптиці практик або досліджень.	4		
11.02 12.02	Тема 3. Матерія (проєктні практики)	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Взаємодія з вихідним (автентичним) матеріалом. Логіка взаємодії.	4		
18.02 19.02	Тема 4. Ревіталізація буденного	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Характер будівель до яких застосовується ревіталізація. Не пам'ятки	4		
25.02 26.02	Тема 5. Взаємодія з автентичним (обставини).	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Способи збереження історичного відмінні від реставрації.	4	Поточний перегляд	клаузура
04.03 05.03	Тема 6. Реставрація (трансформація підходів)	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Поява і генеза визначення. Значення вернакулярних районів в містоплануванні.	4		
МОДУЛЬ 2. Практики виявлення та використання автентичного						
11.03 12.03	Тема 7. Обставини (контекст прийняття рішень)	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Термін «Вернакулярна архітектура» у вітчизняному і загальносвітовому дискурсі	4		
18.03 19.03	Тема 8. Реконструкція (тактики)	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Тактики взаємодії з історичними будівлями	4		

25.03 26.03	Тема 9. Міра автентичного	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Питання вибору в роботі з історичними будівлями.	4		
01.04 02.04	Тема 10. Відсутній елемент	Лекція, практичні (загальна дискусія)	Живе в інтер'єрах і просторах.	4		
ЗАЛІК: 10-12.04.2025						

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

№ змістового модулю	Форма звітності	Бали
модуль 1		
1	Клаузура: формат А3 від кожного здобувача, фото роботи, або електронна версія; текст – (електронна версія)	0–50
всього за МОДУЛЬ 1:		50
модуль 2		
4	Залік	0-50
всього за МОДУЛЬ 2:		50
РАЗОМ ЗА СЕМЕСТР:		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–10	0–40	
A 90 - 100	10	37 - 40	Здобувач в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, брав активну участь у груповому етапі роботи. Продемонстровано високий графічний рівень фінального подання.
B 82 - 89	9	35 - 37	Здобувач добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно виконав усі поставлені задачі, творчо підійшов до виконання практичних завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
C 75-81	8	33 - 34	Здобувач в цілому добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки (відсутність творчого підходу або недостатній рівень графічного оформлення).
D 64 - 74	7	29 - 32	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи тощо).
E 60-63	6	26 - 28	Здобувач в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, не впорався з головними задачами дисципліни, практична робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи, значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдання, відсутні результати поточних переглядів).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента під час семінарів.
Максимальна кількість балів: 5.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна:**

1. Венеційська хартія. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_757#Text
2. ICOMOS, The Venice Charter (International Charter for The Conservation and Restoration of Monuments and Sites, 1964).
3. Riegl, A. Der moderne Denkmalkultus, sein Wesen und seine Entstehung (1903; Auszug). Ákos Moravánszky (Hg.), Architekturtheorie im, 20, 402-405. https://marywoodthesisresearch.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/03/riegl_the-modern-cult-of-monuments_sm.pdf
4. Wilfried Lipp, 'The Future of Restoration? Some Fancy Thoughts', in Conservation Ethics Today: Are our Conservation-Restoration and practice ready for the 21st century?, Florence, 1–3 March, 2018, eds. U. Schädler-Saub and B. Szmygin (ICOMOS, 2019), 27.
5. Schädler-Saub, U. (2019). Conservation ethics today: are our conservation-restoration theories and practice ready for the twenty-first century? Introductory notes to some central issues. Ochrona Dziedzictwa Kulturowego, (8), 291-300.
6. MERAZ, F. (2019). Cesare Brandi (1906 to 1988): his concept of restoration and the dilemma of architecture.
7. Toganidis, N. (2007, October). Parthenon restoration project. In XXI International CIPA Symposium (pp. 01-06).
8. Della Torre, S. (2021). Italian perspective on the planned preventive conservation of architectural heritage. Frontiers of Architectural Research, 10(1), 108-116. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2095263520300571>
9. Charola, A. E. (2008). Theory and practice in conservation. Some thoughts for the case of architectural conservation. In Cesare Brandi's Thought from Theory to Practice. Acts of the Seminars of Mnchen, Hildesheim, Valencia, Lisboa, London, Warszawa, Bruxelles, Paris. Associazione Giovanni Secco Suardo.
10. Hansar, Lilian. (2008). The Lacuna, an Empty Space in urban Construction. Cesare brandi's Restoration Theory in the Integral Preservation of Old Town Areas. https://www.researchgate.net/publication/242114811_The_Lacuna_an_Empty_Space_in_urban_Construction_Cesare_brandi's_Restoration_Theory_in_the_Integral_Preservation_of_Old_Town_Areas

Допоміжна:

1. Рыбчинський, О. В., & Рыбчинский, О. В. (2020). Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Реставрація пам'яток архітектури та ревіталізація історично сформованого середовища». <https://eir.zp.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e1cc9c62-62d3-4537-af08-8e13b4e96fdd/content>
2. Ahmer, C. (2020). Riegl's 'Modern Cult of Monuments' as a theory underpinning practical conservation and restoration work. Journal of Architectural Conservation, 26(2), 150-165. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13556207.2020.1738727#d1e249>
3. Lamprakos, M. (2014). Riegl's " Modern Cult of Monuments" and The Problem of Value. Change over

time, 4(2), 418-435.

https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/35748454/Lamprakos_Riegl_and_the_Problem_of_Value-libre.pdf?1417087917=&response-content-disposition=inline%3B+filename%3DRiegls_Modern_Cult_of_Monuments_and_the.pdf&Expires=1737756853&Signature=e~kUeGLXvNZDpy6uRyf87j3bf9oaakGIWIUMyjeZnpYS1oRFb4L4dxMUPGf8IE-nrewa0GrvHa1KbkCuvSjrgBJyaT6WuoOJK5BX9dANX2pQLU6ODjzbsCog944s6ritfz25SI0g0w6VaNPY3P53b3YWG9fcJvPP~aU4osHh5naevSoFSju5Q~VgO~td~r~wGb5PQPvjZhTt9Z~CRcFHnUm55sUPY3R233FlhFxTj5urJ7b6Sp~Xi~OMZ1L-IvGeAtZIqia77Co4oWdA3ng2QUV1nMMcglPCSfeUPQiAuvhnRFzyOJNN2K~fs6Snddr27CvT1UtZAzCbZYKT4FMNhg_&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Олег Рибчинський. Мета реставрації як культурного феномену. 13 бер. 2023 р. ЛЬВІВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ МИСТЕЦЬКИЙ ЦЕНТР <https://www.youtube.com/watch?v=z9LCkWYnf50>
2. Виставка Володимира Костирка "Lemberg Style". Ya Gallery <https://www.youtube.com/watch?v=texDaCnSokU>
3. Eraarch.ca. Alois Riegl and the Modern Cult of the Monument <https://www.eraarch.ca/2011/aloes-riegl-and-the-modern-cult-of-the-monument/>